

§75

Tertialrapport april 2025 (RS/27/2025)

Sammanfattning

År 2025 fortsätter att vara ekonomiskt utmanande för regionen. Tidigare års höga inflation har drivit upp kostnadsnivåerna, medan skatteunderlagen inte har påverkats i samma omfattning. Inflationsnivån har dock avtagit och börjat närma sig Riksbankens inflationsmål. För att hantera det ekonomiska läget har det i Regionplan med budget 2025-2027 lagts en negativ budget på -230 miljoner kronor, vilket motsvarar 3,3 procent av regionens budgeterade kostnadsmassa.

Det inledande tertialet för 2025 visar ett negativt verksamhetsresultat före finansiella poster på 49 miljoner kronor, vilket är 4 miljoner kronor sämre än vad som budgeterats. Intäktsidan uppvisar dock en förbättring jämfört med budget, huvudsakligen förklarad av ökade riktade bidrag samt generella bidrag. På kostnadssidan är det framför allt utgifter för egen och inhyrd personal exklusive pensionskostnader som bidrar till avvikelsen. Pensionskostnaderna har hittills varit lägre än budget och påverkar resultatet positivt.

Resultat efter finansiella poster uppgår till en förlust på 239 miljoner kronor, vilket är 159 miljoner kronor sämre än vad som budgeterats. De finansiella posterna som påverkar negativt är till stor del orealiserade förlusterna. Dessa är att betrakta som mycket osäkra då det varit stora svängningar på börserna under årets första månader. Dessutom förändras marknadsvärdet löpande under året.

Efter det första kvartalet sattes helårsprognosen ned till ett underskott på 330 miljoner kronor och i denna tertialrapport bedöms prognosen vara oförändrad. Arbetet med att identifiera och utvärdera lämpliga åtgärder pågår löpande.

Personalkostnader inklusive pensionskostnader var 40 miljoner kronor högre än budget, räknas även inhyrd bemanning in är avvikelsen 119 miljoner kronor högre än budget. Köpt riks- och regionvård var 25 miljoner kronor över budget, avvikelsen innefattar 30 miljoner kronor där enskilda vårdhändelser överstiger 1 miljon kronor. Läkemedel avviker positivt med 11 miljoner kronor. Övriga kostnader är 9 miljoner kronor över budget.

Sammanfattningsvis är avvikelserna mot budget negativa inom hälso- och sjukvårdsnämnden samt finansförvaltningen medan övriga delar inom verksamheten utvisar positiv avvikelse.

Arbetet med att nå en ekonomi i balans är en ständigt pågående och gemensam insats för samtliga av regionens verksamheter. Planen för resultatförbättrande åtgärder består av

Regionstyrelsen

2025-05-27

långsiktiga och strukturella förändringar, utöver kortsiktiga aktiviteter. För att möta regionens utmaningar behöver åtgärderna beakta behovet av utveckling, förändring och prioriteringar. Den redovisade uppföljningen av beslutade åtgärder i tertialrapporten ger inte en aggregerad positiv effekt i nivå med den effekt som är bedömd i verksamhetsplaner. Det kan delvis följa av att utfall kan vara förskjutna mellan månader och år. Åtgärderna är även svåra direkt koppla till adekvat ekonomisk mät punkt. Bedömningen är dock fortsatt att arbetet kommer att bära frukt som en del i långsiktigt och hållbart omställningsarbete.

Personal

Avtalsrörelsen 2025 har pågått under våren och de flesta kollektivavtalen är klara på nationell nivå. De hittills tecknade avtalen följer industrins märke för en lönekostnadsutveckling på 6,4 procent under en 2-årsperiod och har fokus på att säkra verksamhetens kompetensförsörjning. För medarbetare med medlemskap i arbetstagarorganisationer med klara avtal fortsätter nu det lokala arbetet med löneöversyn 2025 i regionens verksamhet.

Antal anställda har fortsatt att öka med 122 månadsanställda medarbetare, främst inom hälso- och sjukvårdsnämnden men även hos regionstyrelsen. Sjukfrånvaron uppgår till 7,1% av ordinarie arbetstid vilket är en högre andel än jämförelseåren utvisar.

Likviditet

Regionens likviditet är påverkad av de underskott som har ackumulerats under åren 2023-2024 samt utifrån den negativa prognos som lagts för 2025. I regionplan finns också beslut att teckna nya lån under 2025, i finansieringsbudgeten ligger nyupplåningsnivån på 200 miljoner kronor under 2025 men möjlighet till högre lånebelopp finns. Lånesumman för året beräknas uppgå till 300 miljoner kronor utifrån gällande helårsprognos. En utökad betalningsberedskap finns i form av checkräkningskredit vilken uppgår till 145 miljoner kronor. Likviditetsprognosen är baserad på prognoser tillgängliga för perioden, årsprognosen för investeringar är sänkt till 225 mkr per sista april, vilket kommer förbättra likviditeten resten av året. Inbetalningar av statsbidrag har stärkt likviditeten sedan förra månaden. Likviditeten har till och med april försämrats med 35,5 miljoner kronor.

Uppföljning av mål och uppdrag

Region Jämtland Härjedalens kärnverksamhet, stödverksamhet och ledningsprocesser utgör Region Jämtland Härjedalens målområden. För varje målområde finns ett övergripande mål som ska uppnås genom de uppdrag för kommande år som regionfullmäktige ger till styrelsen och nämnderna.

Totalt har Regionfullmäktige fördelat 31 uppdrag att arbeta med och redovisa i tertialrapporten för april. Den samlade bilden av måluppfyllelsen för alla uppdrag och

Regionstyrelsen

2025-05-27

nyckeltal bedöms som pågående och delvis uppfyllda. För de finansiella nyckeltalen är målen för kostnadskontroll inte är uppfyllda. För övriga målområden sker progress inom uppdragen i enlighet med plan, men är vid detta första tertial ännu inte slutförda.

Regionstyrelsens tertialrapport

En tertialrapport för styrelsens förvaltningsområde har upprättats. Styrelsen har efter april en positiv avvikelse mot budget med 163 miljoner kronor, vilket beror på lägre pensionskostnader och högre tillfälliga statsbidrag.

Den samlade statusbilden över regionstyrelsens samtliga uppdrag är att de flesta uppdrag är pågående och därför delvis uppfyllda vilket framför allt märks för målområde God och nära vård samt God och tillgänglig tandvård som bör båda gälla i hela Jämtland Härjedalen. Målområdet Utvecklingskraft är uppfyllt medan Tillgängligt kulturutbud i hela Jämtland är delvis uppfyllt. För målområde Ändamålsenlig kompetens för effektivt stöd till verksamhet och utveckling samt Ledning, styrning och uppföljning av beslut och verksamhet spretar bilden mer och för dessa målområden finns även kortsiktiga nyckeltal.

På regionstyrelsens möte den 27 maj 2025 ska ärendet om regionstyrelsens uppsiktsplikt behandlas (RS/118/2025). Utifrån hälso- och sjukvårdsnämndens kraftiga negativa budgetavvikelse behövs långsiktiga strategier för att förbättra ekonomin och realisera en högre takt av omställningsarbetet, kompletterat med kortsiktiga åtgärder som ger direkta effekter på ekonomin. Regionstyrelsen ska genom särskild bevakning begära redogörelse för månadsvis uppnådd ekonomisk effekt av nämndens pågående resultatförbättrande åtgärder samt, vilka ytterligare åtgärder nämnden planerar att genomföra.

Förslag till beslut

1. Tertialrapport april 2025 för Region Jämtland Härjedalen godkänns.
2. Tertialrapport april 2025 för regionstyrelsens förvaltningsområde godkänns.
3. Regiondirektören får i uppdrag att noga följa det fortsatta arbetet med kostnadsminskande åtgärder och effekterna av dessa. Om inte arbetet bedöms hålla tillräckligt hög takt för att kunna fullfölja planerade åtgärder och hålla budget ska regiondirektören initiera ytterligare åtgärder.

Yrkanden

Robert Hamberg (M) yrkar följande:

"Kostnaderna under årets första kvartal fortsätter öka och årsprognosen är försämrad med 100 miljoner kronor till ett resultat på -330 miljoner kronor. Regionstyrelsen får återkommande kritik för passivitet i relation till den ekonomiska situationen, i relation uppsiktsplikten gentemot hälso- och sjukvårdsnämnden och i sitt ansvar att bereda

Regionstyrelsen

2025-05-27

ärenden till regionfullmäktige. Behov finns redan nu att initiera nya åtgärder för att kompensera för den försämrade prognos på -100 miljoner kronor.

Ändringsyrkande

Att tredje att-satsen ändras till

"Regiondirektören ska initiera ytterligare åtgärder för att öka intäkterna eller minska kostnaderna så att verksamheten ryms inom den budget regionfullmäktige beslutat om."

Tilläggsyrkande

"Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att tillsätta en fullmäktigeberedning med uppdrag att föreslå åtgärder för en ekonomi i balans på lång sikt."

Jörgen Larsson (C) och Conny Wahlström (MP) yrkar bifall till Robert Hambergs yrkanden.

Lars-Erik Olofsson (KD) yrkar avslag till Robert Hambergs yrkanden och bifall till regiondirektörens förslag.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på regiondirektörens förslag i punkt 1-2 och finner att de antas.

Ordföranden ställer proposition på regiondirektörens förslag i punkt 3 och Robert Hambergs ändringsyrkande och finner att regiondirektörens förslag antas.

Ordföranden ställer proposition på Robert Hambergs tilläggsyrkande och finner att det avslås.

Beslut

1. Tertialrapport april 2025 för Region Jämtland Härjedalen godkänns.

2. Tertialrapport april 2025 för regionstyrelsens förvaltningsområde godkänns.

3. Regiondirektören får i uppdrag att noga följa det fortsatta arbetet med kostnadsminskande åtgärder och effekterna av dessa. Om inte arbetet bedöms hålla tillräckligt hög takt för att kunna fullfölja planerade åtgärder och hålla budget ska regiondirektören initiera ytterligare åtgärder.

Reservationer

Robert Hamberg (M), Fredrik Fagerholm (M), Jörgen Larsson (C) och Conny Wahlström (MP) reserverar sig till förmån för Robert Hambergs yrkanden.

Regionstyrelsen

2025-05-27

Expedieras till

Regionfullmäktige, Hälso- och sjukvårdsnämnden, Hälso- och sjukvårdsdirektör,
Regionstabschef, Ekonomidirektör, Ekonomicontroller

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - tertialrapport april 2025 Region Jämtland Härjedalen
- Tertialrapport april 2025 Region Jämtland Härjedalen
- Bilaga 1, Sammanställning måluppfyllelse per april 2025
- Bilaga 2, Investeringar per april 2025
- Tertialrapport april 2025 Regionstyrelsen